

Slovesa se slabým konsonantem na třetím místě kořene (tertia infirmae)

V aramejštině b.T. patří k tomuto typu dvě následující skupiny sloves:

- slovesa, jejichž třetím konsonantem kořene bylo původně *jod/vav* (v hebrejštině označován tento typ *tertia infirmae*),
- slovesa, jejichž třetím konsonantem kořene bylo původně *alef* (v hebrejštině označován tento typ *tertia alef*; tato skupina v aramejštině b.T. jako samostatná neexistuje).

Slovesa původního *jod/vav* (tertia infirmae)

Až na výjimky se slovesa této skupiny chovají ve flexi tak, jako by všechna patřila ke skupině třetí *jod*. Avšak ve 3. os. m. sg. perfekta bez ohledu, zda se jedná o skupinu *jod/vav* nebo skupinu *tertia alef* se jako třetí konsonant vyskytuje *alef*, např.: **בָּרַעַל** přišel, dorazil, **בָּרַעַל** přišel, **בָּרַעַל** viděl, **בָּרַעַל** žádal, prosil apod. Konsonant *vav* u sloves, kde byl původní, byl nahrazen konsonantem *jod*. Ten se však na rozdíl od hebrejštiny udržel a nebyl nahrazen konsonantem *he*. Výjimkou je pouze sloveso **הָרַח** (hebrejské **הָרַח**, viz paradigma, str. 237nn).

Slovesa třetí *alef* (tertia alef)

Konsonant *alef* začal být ve většině doložených tvarů vynecháván, podobně jako v hebrejštině, ve výslovnosti a následně i v ortografii a místo něho se objevuje jako mater lectionis konsonant *jod*. Tím se připodobnil slovesům skupiny *tertia infirmae* a postupně s nimi úplně splynul.

V aramejštině b.T. mají obě uvedené, původně samostatné, skupiny sloves identickou flexi a ve slovnících jsou uváděna v jednom hesle jako dvě možné varianty kořene, např.: **הָרַח/הָרַח** aniž by se mezi nimi rozlišovalo. (Srov. Segert, str. 294–307; K. Marti, str. 52–59.)

Jako vzory této skupiny uvádíme:

- sloveso **הָרַח/הָרַח**
- sloveso **חָוִי/חָוִי** (současně sloveso s laryngálou na prvním místě kořene)
- sloveso **בָּעִי/בָּעִי** (současně sloveso s laryngálou na druhém místě kořene)

Slovesa **הָרַח/הָרַח** a **הָוִי** jsou uvedena v paradigmatech dvojnásobně slabých sloves.

SLOVESO תָּנִי/תָּנִי

Tento aramejský kořen zpravidla odpovídá svým významem hebrejskému kořenu **תָּנִי** v jeho různých významech: *učit, studovat, konstatovat, opakovat*. V Talmudu se toto sloveso vyskytuje nejčastěji v *pe'alu* (kalu) a vztahuje se na studium a výuku ústní Tóry (Tora še-be-al pe).

V *itpe'ilu* se v Talmudu vyskytují pouze dva tvary tohoto slovesa, a to: 3. os. sg. perfekta **תָּנִי** ve významu *bylo opakováno* a participium sg. m. **תָּנִי** ve významu *je učeno, učí se*.

Z konjugace *pa'el* se používá pouze infinitiv **תָּנִי** ve významu *učit*.

V konjugaci *af'el* (**תָּנִי**) má někdy stejný význam jako hebrejské **הָרַח**, český *učil*. Běžněji však znamená tolik co hebrejské **הָרַח** — *podnítil*. (V obou jazycích je použití v tomto významu zřejmě odvozeno od substantiva **תָּנִי** v hebrejštině a **תָּנִי** v aramejštině, která obě znamenají *podmínka*.)

Konjugace *pe'al*

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	učil jsem	תָּנִי (= לְמַדְתִּי)	תָּנִי (Erub. 65a, Pes. 68b)
2. os. spol.	atd.	תָּנִי תָּנִי	(RHŠ 22a aj.) תָּנִי
3. os. m.		תָּנִי	תָּנִי תָּנִי תָּנִי
3. os. f.		תָּנִי	תָּנִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	učili/y jsme	תָּנִינוּ	תָּנִינוּ תָּנִינוּ תָּנִינוּ
2. os. spol.	atd.	תָּנִינוּ תָּנִינוּ	תָּנִינוּ
3. os. m.		תָּנִי	תָּנִי תָּנִי תָּנִי

Tvar 1. os. sg. spol. se suffixy zní **תָּנִי/תָּנִי/תָּנִי**, hebr. **תָּנִי (= שְׁנִיתִי אֶחָד הַמְשַׁנֵּה)**, hebr. **תָּנִי (= שְׁנִיתִי אֶחָד הַמְשַׁנֵּה)** (BB 65a, Šeb. 18a, Ker. 25b).

3. os. sg. a pl. m. jsou běžně vyslovovány **תָּנִי** a **תָּנִי** a tím se připodobňují hebrejskému **תָּנִי** a **תָּנִי**. Formu **תָּנִי** považuje rabi Chananěl za slovesný tvar 3. os. sg. m., zatímco Raši se domnívá, že se jedná o substantivum ve významu *náš tana*.

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu se ho/to učít	אֲשַׁנְהוּ (אֲלָמַר אוֹתוֹ =)	(Šab. 121b, Kid. 32a, Sanh. 80b) אֲרַנְיָהּ
2. os. spol.	ty se budeš učít	תִּשְׁנֶה (תִּלְמַד)	(Sota 22b, 49b, Tem. 3b, Nida 37a) תִּרְנִי
3. os. m.	on se bude učít	יִשְׁנֶה	לְ(י) תִרְנִי נִרְנִי

Tvar 1. os. spol. sg. je dochován pouze se sufixem 3. os. sg. m.

Tvar 2. os. sg. spol. je na uvedených místech doložen se zápornem se לֹא תִרְנִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme se učít (v Mišně)	נִשְׁנֶה (בַּמִּשְׁנָה)	(Šab. 66a) נִרְנִי

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	učící se	שׁוֹנֶה (לוֹמַד)	תִּנְיָ, תִנְיָ
sg. f.	atd.	שׁוֹנֶה (לוֹמַרַת)	(Kid. 81b) תִּנְיָהּ
pl. m.		שׁוֹנִים (לוֹמְדִים)	תִּנְיָו (Erub. 70b, BB 8a aj.)

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já se učím	אֲנִי שׁוֹנֶה	תִּנְיָנָא
2. os. pl.	vy se učíte	אַתֶּם שׁוֹנִים	תִּנְיָתוֹ

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. f.	učí se, je učeno	שׁוֹנֶה	תִּנְיָהּ
pl. f.	učí se, jsou učeny	שׁוֹנוֹת	תִּנְיָן

Tvar sg. f. תִּנְיָהּ znamená *učí se* (neosobně) a femininum je používáno proto, že zmlčeným podmínkem tohoto slovesného tvaru je בְּרִייתָן. Někdy i samotný termín תִּנְיָהּ označuje barajtu, např.: תִּנְיָהּ דְּמַסְיָא לְךָ. Je to barajta, která je tvou podporou (BM 84a). (Relativní zájmeno je v této věci použito ke zdůraznění podmětu.)

Tvar pl. f. doložen pouze v tištěných verzích.

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	uč se!	שׁוֹנֶה!	תִּנְיָ!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	učit se	לְשׁוֹנָה	לְ(י) מִתְנִי מִתְנִיָּהּ לְמִתְנָא
absolutní		שׁוֹנָה	(Kerit. 17b aj.) מִ(י) תְּנָא

Konjugace af'el

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	učil jsem ho, přinesl jsem	הִשְׁנִיתִיו הִבְאִרְיָ	(Zeb. 30b) אֲרַנְיָהּ אֲמַשְׂאֵי (Sanh. 109a)
2. os. m.	přinesl jsi	הִבְאִרְתָּ	(Ta'a. 21a) אֲמַשְׂוִיתָ
3. os. m.	stanovil podmínku, učil ho	הִתְנַהֵּד הִשְׁנִהוּ (לְמַדוֹ)	(Jeb. 48b aj.) אֲרַנְיָ אֲרַנְיָהּ אֲרַנְיָ

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	učili ho, stanovili podmínku	הִשְׁנוּהוּ (לְמַדְוּהוּ) הִתְנּוּ	(Men. 17a) (Meg. 12a) אֲתִיבָה אֲתִנּוּ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu učit	אֲשַׁנֶּה (אֲלַמֵּד)	(Erub. 54b) אֲתִיבִי
3. os. m.	stanoví jako podmínku	יִתְּנָה	(Nida 70a) (Pes. 88b) לְתִיבִי נִתְּנִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme učit, stanovíme jako podmínku	נִלְמַדְנָה נִשְׁנָה	לְתִיבִי נִתְּנִי
3. os. m.	stanoví jako podmínku	יִתְּנּוּ	(Men. 79b) לִיִּתְּנּוּ

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	učící, stanovující podmínku	מְשַׁנֶּה (מְלַמֵּד)	(Naz. 60a aj.) מְתִיבִי
pl. m.	atd.	מְשַׁנִּים (מְלַמְּדִים)	מְתִיבּוּ
pl. f.		מְשַׁנּוֹת (מְלַמְּדוֹת) מְתִיבּוֹת	מְתִיבִינִי (Sota 21a) (Ker. 7b)

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já /se/ učím	אֲנִי מְשַׁנֶּה (מְלַמֵּד)	(Ketub. 23a) מְתִיבִינָא
2. os. sg.	atd.	אַתָּה מְשַׁנֶּה (מְלַמֵּד)	(Ker. 25b) מְתִיבִיתָ
1. os. pl.		אֲנַחְנוּ מְשַׁנִּים (מְלַמְּדִים)	(Ber. 20a aj.) מְתִיבִינָן
2. os. pl.		אַתֶּם מְשַׁנִּים (מְלַמְּדִים)	(BM 36b aj.) (1) מְתִיבִיהוּ

Participium aktivní konjugace aʿel je v Talmudu používáno i ve významu pe'alu, tzn. *učící se, já se učím* atd. (Příklady viz Melamed, str. 286.)

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	uč! stanov podmínku!	הִשְׁנֵה! (לְמַדְ מְשַׁנֶּה) הִתְּנֵה!	(Ketub. 103b) (Ker. 18b) אֲתִיבִינִי!
pl. m.	stanovte podmínku!	הִתְּנּוּ!	(Chul. 107a) אֲתִיבּוּ

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
	stanovit podmínku, učit	לְהַשְׁנֹת לְהִתְּנֹת	(Ketub. 2b, Meg. 12a aj., Ber. 17a) (לְ)אֲתִיבִי

SLOVESO חוּ/חִי

Tento aramejský kořen, který patří do skupiny *tertia infirmae*, má současně první konsonant laryngálu, která působí některé změny vokalizace (pouhé *ševa* je nahrazováno *chatefy*, stejně jako v hebrejštině).

Sloveso חוּ/חִי má základní význam *vidět* a odpovídá hebrejskému kořeni רָאָה v jeho různých významech.

Podobně jako hebrejské sloveso רָאָה, je i aramejské sloveso חוּ/חִי používáno v *kalulpe'ilu*, a v pasivním *itpe'elu*, kde má význam *být viděn*, nebo *vhodný*,

hodný v participiu *itpe'elu*, stejně jako hebrejské רָאוּ. Dále se vyskytuje v *af'elu*, v němž má kausativní význam *ukázat*. Příležitostně se vyskytuje i v pasivu k *af'elu*, v konjugaci *itaf'al* (viz paradigma).

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	viděl jsem	רָאִיתִי (ראיתי)	רָוִינֵא חַוִּיתִי
2. os. spol.	atd.	רָאִיתָ (ראית)	רָוִיתָ
3. os. m.		רָאָה (ראה)	רָוִי
3. os. f.		רָאָהָ (ראתה)	רָוִי חַוִּית חַוִּיתֵא
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	viděli jsme	רָאוּ (ראו)	רָוִינּוּ
2. os. spol.	atd.	רָאוּם/רָאוּן (ראיתם/ראיתם)	רָוִינּוּ (רָוִינּוּ)
3. os. m.		רָאוּ (ראו)	רָוִי
3. os. f.		רָאוּ (ראו)	רָוִי חַוִּינּוּ (BB 58a)

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	uvidím	אֶרְאֶה (ארעה)	אֶרְוִי (אר׳ווי)
2. os. spol.	atd.	תִּרְאֶה (תראה)	תִּרְוִי (תראה׳ווי)
3. os. m.		יִרְאֶה (ירעה)	לִירְוִי
plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	uvidíme	נִרְאֶה (נראה)	נִרְוִי לִירְוִי
2. os. spol.	atd.	תִּרְאוּ (תראו)	תִּרְוִי
3. os. m.		יִרְאוּ (יראו)	לִירְוִי

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vidící	רֹאֶה (ראה)	רָוִי
sg. f.	atd.	רֹאֶהָ (ראה)	רָוִיָא
pl. m.		רֹאִים (ראים)	רָוִי/ו
pl. f.		רֹאוֹת (ראות)	רָוִינּוּ

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já vidím	אֲנִי רֹאֶה (אני ראה)	רָוִינֵא
2. os. sg.	atd.	אַתָּה רֹאֶה (אתה ראה)	רָוִיתָ
1. os. pl.		אֲנַחְנוּ רֹאִים (אנחנו רואים)	רָוִינּוּ
2. os. pl.		אַתֶּם רֹאִים (אתם רואים)	רָוִינּוּ (רָוִינּוּ)

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	vhodný, hodný	רָאוּי (ראוי)	רָוִי
sg. f.	atd.	רָאוּיָה (ראויה)	רָוִיָא
pl. m.		רָאוּיִים (ראויים)	רָוִי/ו
pl. f.		רָאוּיּוֹת (ראויות)	רָוִינּוּ

Participium pasivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	jsem vhodný	רָאִי אֲנִי	ܩܘܝܢܐ
2. os. sg.	jsi vhodný	רָאִי אַתָּה	ܩܘܝܬܐ

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	viz, pohled!	רְאֵה! (חֹזֵה!)	ܩܘܝ!
sg. f.	atd.	רְאִי! (חֹזִי!)	ܩܘܝ!
pl. m.		רְאוּ! (חֹזִי!)	ܩܘܘ!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	vidět, spatřit	לִרְאוֹת (לְחֹזוֹת) לְרֵאוֹת	(ܠ)ܩܘܝܘܢܐ ܠܩܘܝܘܢܐ ܩܘܝܢܐ
		רְאוּ (חֹזֵה) רֵאוּ	ܩܘܝܢܐ, ܩܘܝܘܢܐ

Konjugace itpe'il

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	byl /v/hodný, byl vidět, jevil se, zdál se	נִרְאָה הָיָה רָאִי	ܐܝܩܘܝܢܐ ܐܝܩܘܝܢܐ ܐܝܩܘܝܢܐ (BM 84b)
3. os. f.	byla /v/hodná, byla vidět, jevila se, zdála se	נִרְאָה הָיָה רְאִיָּה	ܐܝܩܘܝܢܐ (Jeb. 8a, 30a) ܐܝܩܘܝܢܐ (Joma 62a)

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	byli /v/hodní, byli vidět, jevili se, zdáli se	נִרְאוּ הָיוּ רְאוּיִים	(Bejca 26b) ܐܘܪܘܘ/ܐܘܪܘܘܢܐ

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	na uvedeném místě má význam hebr. יִגְלֶה tzn. <i>bude odhalen</i>	(יִרְאֶה)	ܠܝܩܘܝܢܐ (Mo'ed kat. 28a)

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. spol.	budete se jevit, budete vidět	תִּרְאוּ	(Ber. 35b) ܩܘܝܘܢܐ

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	jevící se, vhodný	נִרְאֶה רָאִי	ܩܘܝܢܐ ܩܘܝܢܐ ܩܘܝܢܐ
sg. f.	atd.	נִרְאֶה רְאִיָּה	ܩܘܝܢܐ ܩܘܝܢܐ ܩܘܝܢܐ
pl. m.		נִרְאִים רְאוּיִים	(Tem. 22a) ܩܘܝܢܐ
pl. f.		נִרְאוֹת רְאוּיִת	(Men. 37b) ܩܘܝܢܐ

Tvar sg. m. ܩܘܝܢܐ má též význam hebr. יִגְלֶה tzn. *zjevený, odhalený*.

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	ukaž se, objev se!	הִרְאֵה!	(BK 104a) ܐܝܩܘܝܢܐ!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktní	ukázat se	לְהִרְאוֹת	(ל) אִיתְּחִיזִי

Konjugace af'el

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	ukázal jsem ho/to/	הִרְאִיתִי	(BK 99b) אִתְּחִיזִיה
3. os. m.	atd.	הִרְאָה	(Kid. 70b) אִתְּחִיזִי
3. os. f.		הִרְאָתָהּ	(BK 99b) אִתְּחִיזִינָא

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
3.os. m.	ukázali	הִרְאוּ	(Ber. 28a) אִתְּחִיזִו

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
2. os. spol.	ukážeš	תִּרְאֶה	(Nida 13b) תִּתְחִיזִי
3. os. m.	ukáže	יִרְאֶה	(נ) תִּתְחִיזִי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	ukážeme	נִרְאֶה	(BB 167a) נִתְחִיזִי (ניחזי)

Tvar 1. os. pl. ניחזי se vyskytuje pouze v tištěných edicích.

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já ukazuji	אֲנִי מְרַאֶה	(Bech. 37a) מְרַאֶנָּא
2. os. sg.	ty ukazuješ	אַתָּה מְרַאֶה	(מְרַאֶיִת) מְרַאֶה/מְרַאֶיִת (Chul. 59b)

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. f.	ukáž!	הִרְאִי!	(Ketub. 22b) אִתְּחִיזִי!

Infinitiv

nedoložen

Konjugace itaf'al

Vyskytuje se pouze v následujících tvarech:

perfektum, 3. os. sg. f. n.	אִתְּחִיזִי (Bejca 26b), hebr. הִרְאָהּ, הִרְאָתָהּ	bylo ukázáno
imperfektum, 3. os. sg. m.	אִתְּחִיזִי hebr. יִרְאֶה, יִתְחִיזֶה	ať, nechť je to ukázáno
participium, sg. m.	מִתְחִיזִי hebr. מְרַאֶה	ukázané

SLOVESO בע' / בעא

Toto sloveso je v Talmudu používáno ve významech *žádat, vyžadovat, požadovat, chtít, tázat se, položit otázku*. V některých tvarech flexe mizí třetí kořenový konsonant מ', např. ve tvaru בְּעֵן — *my žádáme, požadujeme*.

Kromě pe'alu (kalu) se toto sloveso vyskytuje ještě v pasivní konjugaci itpe'el, v níž ve flexi obvykle mizí konsonant -ת- prefixu. Formy itpe'elu jsou někdy vokalizovány jako pasivní konjugace k pa'elu, tedy itpa'al; obě formy však mají stejný význam.

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	chtěl/a/ jsem, žádal/a/ jsem, prosil/a/ jsem	בְּעִיתִי רָצִיתִי בְּקִשְׁתִּי שָׁאַלְתִּי	בְּעָאִי בְּעִי (Šab. 35a aj.) בְּעִיתִי בְּעִיתִי (Ned. 35a)
2. os. spol.	atd.	בְּעִיתְךָ רָצִיתְךָ בִּיקְשֵׁתְךָ שָׁאַלְתְּךָ	בְּעִית (Erub. 67b aj.)
3. os. m.		בָּעָה רִצָּה בִּיקֵשׁ שָׁאַל	בְּעָא (בעי)

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	chtěli/y/ jsme, žádali/y/ jsme, prosili/y/ jsme	בְּעִינוּ רָצִינוּ בִּיקְשֵׁנוּ שָׁאַלְנוּ	בְּעִן (Ber. 21a) בְּעִינִן
2. os. spol.	atd.	בְּעִיתְכֶם רָצִיתְכֶם בִּיקְשֵׁתְכֶם שָׁאַלְתְּכֶם	בְּעִיתוּ (Kid. 25a aj.)
3. os. m.		בְּעוּ רָצוּ בִּיקְשׁוּ שָׁאַלוּ	בְּעוּ (בעון)

K tvaru 3. os. pl. m. בעו Frank, Gramatika str. 60 poznamenává, že vokalizuje -u podle běžné výslovnosti, i když targumy a biblická aramejščina spíše podporují vokalizaci -o. Ve vokalizovaných rukopisech Talmudu není vokalizace jednotná, vyskytují se obě varianty.

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budu chtít, žádat, prosit	אֶבְעָה אֶרְצָה אֶבְקֵשׁ אֶשְׁאַל	(BK 59b aj.) אֶיְבְּעִי
2. os. spol.	atd.	(תְּבַעֵה) תִּרְצֶה/י תִּבְקֵשׁ/י תִּשְׁאַל/י	(Mo'ed kat. 18b) תִּיְבְּעִי

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.		יְבַעֵה יֶרְצָה יִבְקֵשׁ יִשְׁאַל	לִיְבְּעִי נִיְבְּעִי
3. os. f.		(תְּבַעֵה) תִּרְצָה תִּבְקֵשׁ תִּשְׁאַל	תְּבַעֵי

plurál	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	budeme chtít, žádat, prosit	נִבְעֵה נִרְצָה נִבְקֵשׁ נִשְׁאַל	נִיְבְּעִי (Sanh. 64a, Bech. 8b) לִיְבְּעִי (Chul. 52a)
3. os. m.	atd.	יְבַעֵוּ יֶרְצֻוּ יִבְקֵשׁוּ יִשְׁאַלוּ	לִיְבְּעוּ/ו (Chul. 52a, 57b)

Participium aktivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	chtějící, žádající, prosící	בּוֹעֵה רּוֹצֵה מִבְקֵשׁ שׁוֹאַל	בְּעִי
sg. f.	atd.	בּוֹעֵה רּוֹצֵה מִבְקֵשׁת שׁוֹאַלת	בְּעִיא/בְּעִיָּא
pl. m.		(בוֹעִים) רוֹצִים מִבְקֵשִׁים שׁוֹאַלִים	בְּעוּ בְּעוּ/בְּעִין (Jeb. 117a, Tem. 21a) (בְּעִי)
pl. f.		(בוֹעוֹת) רוֹצוֹת מִבְקֵשׁוֹת שׁוֹאַלוֹת	בְּעִיין

Participium aktivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	já chci, žádám, prosím	(בוֹעָה אֲנִי) רוֹצֵה מִבְּקֵשׁ שׁוֹאֵל אֲנִי	בְּעִינָא (Ketub. 39b aj.)
2. os. sg.	atd.	(בוֹעָה אַתָּה) רוֹצֵה מִבְּקֵשׁ שׁוֹאֵל אַתָּה	בְּעִיתָ (בְּעִיתָ)
1. os. pl.		שׁוֹאֵלִים אֲנַחְנוּ רוֹצִים מִבְּקֵשִׁים (בוֹעִים אֲנַחְנוּ)	בְּעִינָן
2. os. pl.		שׁוֹאֵלִים אַהֶם רוֹצִים מִבְּקֵשִׁים (בוֹעִים אַהֶם)	בְּעִיתוֹ (י)

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	žádáný, chtěný	בְּעוּי רְצוּי מִבְּקֵשׁ	בְּעִי

Imperativ

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	chtěj!, žádej!, pros!	(בְּעֹה!) רְצֵה! בְּקֵשׁ! שְׂאֵל!	בְּעִי בְּעִי! (BK 59b aj.)
pl. m.	chtějte!, žádejte! proste!	(בְּעוּ!) רְצוּ! בְּקֵשׁוּ! שְׂאֵלוּ!	בְּעוּ!

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
konstruktivní	chtít, žádat, prosit	(לְבִעוּת) לְרִצּוֹת לְבַקֵּשׁ לְשׂוֹאֵל	(לְ) מִיבְעִי
absolutní		(בְּעוּ) רְצֵה בְּקֵשׁ שְׂאֵל	מִיבְעָא

Konjugace itpe'il

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. m.	byl potřebný, byl požadován	נִתְבַקֵּשׁ הָיָה צָרִיךְ	אִיבְעִי אִיבְעִי אִיבְעִי
3. os. f.	byla potřebná, byla požadovaná	נִתְבַקְּשָׁה הָיְתָה צָרִיכָה	אִיבְעִיָּא

Podle Franka, Gramatika, je tvar 3. os. sg. m. běžně vyslovován אִיבְעִי s kamacem pod bet. Tvar 3. os. sg. f. אִיבְעִיָּא se objevuje v aramejštině b.T. s předložkou לִ, např.: אִיבְעִיָּא לִיהָ nebo אִיבְעִיָּא לְהוּ, hebrejsky לָהֶם נִשְׁאַלָה לוֹ, נִשְׁאַלָה לוֹ ve významu: měl, měla halachický problém, tzn. uvádí halachický problém, s nímž byli učenci konfrontováni v učebně.

Imperfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
3. os. f.(n.)	bude potřebná, požadovaná	תִּתְבַקֵּשׁ תִּהְיֶה צָרִיכָה תִּשְׂאֵל	תִּיבְעִי תִיבְעִי

Podle Franka, Gramatika, je běžná výslovnost tohoto tvaru zpravidla תִּיבְעִי, s kamac pod bet. Také tento tvar uvádí nějaký halachický problém, např. תִּיבְעִי לְהוּ (Ta'a. 22b, Bech. 7a), hebr. תִּשְׂאֵל לָהֶם ve významu bude to pro ně halachický problém a další podobné příklady.

Participium pasivní

	česky	hebrejsky	aramejsky
sg. m.	je potřebný, žádáný (viz ale níže, kde jsou uvedeny další možné významy)	צָרִיד נֶצְרָד מְתַבְקֵשׁ	מִבְעֵי מִיבְעֵי (Bech. 9b aj.) מְתַבְעֵי מְתַבְעֵי (Suka 53a, Mo'ed kat. 28a, Ned. 50b)
sg. f.	atd.	צָרִיכָה נֶצְרָכָה מְתַבְקֶשֶׁת	מִבְעֵיָא מִיבְעֵיָא (Ber. 25b aj.)
pl. m.		צָרִיכִים נֶצְרָכִים מְתַבְקָשִׁים	מְתַבְעֵינָן מְתַבְעֵינָן (BB 58b) מְתַבְעֵי (BB 58b) מְתַבְעֵוּ

Podle Franka, Gramatika, je tvar participia sg. m. běžně vyslovován מִיבְעֵי s kamacem pod bet. Také tvary participia pasivního se často vyskytují ve spojení s předložkou לִּ-, např.: לי מִבְעֵיָא (Ber. 25b aj.), hebr. אני שואל = לי מִבְעֵיָא או לי מִבְעֵיָא (Ber. 29a) hebr. היה לו לומר, tzn. měl by říci, nebo מִבְעֵי לָךְ (Bech. 9b), hebr. אתה צריך, nebo מִבְעֵיָא לִיָּהּ (Ber. 29a) hebr. הוא נצרך, tzn. je mu potřeba. Samotné מִבְעֵי pak znamená často je otázkou, je problematické (viz např. BK 3b). Marcus uvádí i tvar pl. f. מְתַבְקֶשֶׁת BB 58a. Na citovaném místě je to však varianta pro tvar pl. m. מְתַבְקָשִׁים.

Participium pasivní s enklitickými zájmeny

	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. sg.	jsem žádán	אני מתבקש אני נדרש	מְתַבְעֵינָא מְתַבְעֵינָא (Sanh. 98a) מִיבְעֵינָא (') (Chag. 4b)

Infinitiv

	česky	hebrejsky	aramejsky
absolutní		נִשְׁאֵל	אִיבְעוּי אִיבְעוּי (BK 43b, BM 54b, Arach. 5a)

Slovesa s identickým druhým a třetím konsonantem (mediae geminatae)

U sloves této skupiny mizí ve flexi jeden ze dvou identických konsonantů kořene, stejně jako u kořenů této skupiny v hebrejštině (např. סבב nebo חנן).

Ve většině tvarů je chybějící konsonant nahrazen konsonantem -י-, případně -ל-. Pouze u některých tvarů k takové náhradě nedochází. Tato náhrada způsobuje, že mnohé z tvarů sloves této skupiny se podobají (jsou homonyma nebo homografy) tvarům sloves patřících ke skupině střední ו' (viz paradigma str. 198–209).

Vzorem této skupiny je sloveso על/על.

SLOVESO: על/על

V základní konjugaci pe'al (kal) má význam hebrejského slovesa נכנס *vstoupil*, v odvozených konjugacích pa'el a af'el má význam kausativní *přinést, přivést*, podobně jako hebrejské הכניס.

Některé tvary pe'alu jsou homografy tvarů af'elu (viz příslušná paradigmata).

Aramejské sloveso על/על nesmíme spojovat s hebrejským kořenem עלה s významem *vystoupil*. Tento význam má aramejské sloveso סלק (viz paradigma str. 172nn).

Konjugace pe'al

Perfektum

singulár	česky	hebrejsky	aramejsky
1. os. spol.	vstoupil jsem	נכנסתי	(Šab. 101a) עֵילִית עֵילִית (Ta'a. 25a, Kid. 44a) עֵילִית (Ber. 57a)
2. os. spol.	atd.	נכנסתָּךְ	(Ber. 62b) עֵילִיתָּךְ
3. os. m.		נכנס	(BB 41b aj.) עֵילִית עַל עַל
3. os. f.		נכנסה	עֵילִית עֵילִית (עֵילִית) (Ta'a. 23b, BK 83a, Bech. 27a) עֵילִית (Ta'a. 23b, 25a) עֵילִית עַל עַל

Tvar 3. os. f. sg. עלה se vyskytuje pouze v tištěných verzích, naproti tomu tvary על, עלה jsou doloženy pouze v rukopisech.